

CROWDFUNDING

Stichting Pioneering brengt vier O's bouwsector samen

Onlangs kwam de Stichting Pioneering in de talkshow van Humberto Tan in het nieuws. Daar vertelde de 'Leukste buschauffeur van Enschede' Shandrick Elodia dat hij eigenlijk industrieel ontwerper is? Vanuit de missie "armoede cool te maken" ontwikkelde hij een concept voor goedkopere huizenbouw door gebruik van kant-en-klare Compoze blokken. De Stichting Pioneering begeleidde zijn afstudeeronderzoek en steunde zijn crowdfunding.

Maar wat is die Stichting Pioneering?

"Pioneering is een initiatief van een aantal bouwgerelateerde belanghebbenden in Twente. In 2000 is Pioneering gestart, ondersteund met een subsidie van Regio Twente en de Provincie Overijssel", vertelt Joke Bults, werkplaatschef bij de stichting. "Met als doel door innovatie de concurrentiepositie van de vanouds in Twente

sterke bouwsector te versterken en de werkgelegenheid te stimuleren dan wel behouden. Dat doen we door de vier O's - onderzoek, overheid, ondernemers, onderzoek - bijeen te brengen. Stichting Pioneering is hét platform voor vernieuwers in de bouw in Oost-Nederland en heeft zich ontwikkeld tot netwerk van een groot aantal bedrijven, overheden en instellingen, dat

innovaties in producten, technologieën, markten en diensten in de bouw en infra aanjaagt. Daartoe werken zo'n 100 bedrijven en instellingen actief samen in tien thematische projectgroepen, de 'werkplaatsen' van Stichting Pioneering. We zijn daarin uniek." Zelf is Joke Bults chef van twee werkplaat-

JOKE BULTS, WERKPLAATSCHEF BIJ DE STICHTING PIONEERING.

sen. High Tech Systems & Smart Materials (HTSM) en Innovatie in de Grond Weg & Waterbouw (Inn2GWW).

Samen dóén, niet praten

Bults vervolgt: "Vorige week hadden we ons Jaarevent voor alle deelnemers, waar we laten zien waar we aan werken. Samen met de Bouwcampus Delft die hetzelfde wil gaan doen. Het is nadrukkelijk zo dat we willen dóén en niet willen blijven hangen in praten. Dat zit ook in de naam Pioneering. Elk jaar brengen we diverse innovaties op de markt. Afgelopen jaren hebben we aan meer dan 80 innovaties gewerkt. Zoals een witgekleurde dakcoating, ontwikkeld door Rosico, die duurzamer is, verkoelend werkt binnen gebouwen en zorgt voor een hoger zonnepanelenrendement. En de duurzame ecopan, een kunststofbak met een substraatlaag en sedumvegetatie, die geschikt is voor een hellend groen dak en daarom goed bruikbaar is gebruikt als vervanging van de in de jaren 60 gangbare betonnen dakpannen en dan zorgt voor CO2-reductie, extra isolatie en het langer vasthouden van regenwater; dat is goed nu regenbuien steeds zwaarder worden. Hierbij werken we samen met de gemeente Enschede, het Waterschap en Stowa, de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer."

Slimme - IDF - bouwconcepten

De werkplaats HTSM van Bults ontwikkelt smart producten, zoals de samen met Natuurmonumenten, Landschap Overijssel en enkele private partijen ontwikkelde landschapslodge. Dit bouwconcept kan overal geplaatst worden, zonder aansluiting op nutsvoorzieningen.

Bults: "Hierbij hanteren we het principe van IDF: Individueel Duurzaam en Flexibel bouwen. De continue dynamiek in de samenleving leidt tot een steeds kortere levensduur van gebouwen en een kortere gebruiksduur van bouwmaterialen, en dus meer bouwafval. Dat is niet duurzaam en leidt tot uitputting van onze grondstoffen, terwijl materialen vaak veel langer mee kunnen. IDF mikt op cradle to cradle bouwen door hergebruik van gebouwen. Dit kan door gebouwen en systemen die je kunt transformeren en demonteren. Zo ontwikkelen we met Saxion een ventilatie- en vloerverwarmingssysteem, waarbij de leidingen zo in de vloer worden kunnen worden; door ze niet te leggen in en bedekken met een cementen dekvloer maar in een bekisting van stabiel zand en een demontabele bedekking. Zo kan het systeem bij sloop gedemonteerd en hergebruikt worden."

goed werkt. Met dit kazernesconcept gaan we nu het land in, want het past overal, voor elke brandweer. We hebben 1008 kazernes in Nederland, waarvan er jaarlijks tien tot twintig groot aangepakt dan wel geheel nieuw neergezet worden. Het kan als bouwpakket worden geleverd zodat lokale aannemers het gebouw op locatie kunnen assembleren. Ik ben er heel enthousiast over."

Prijswinnend concept

Ook de Twente Safety Campus wordt volgens IDF gerealiseerd omdat nog onduidelijk is hoe het gebied van de luchthaven Twente er in de toekomst uit gaat zien. "We kunnen onze objecten dan zo nodig oppakken en ergens anders weer neerzetten. Het huidige brandweeroefencentrum wordt uitgebreid naar een volwaardige veiligheids-campus. De plek waar burgers, veiligheidsbranche, kennisinstellingen en bedrijfsleven samen het thema veiligheid kunnen denken, doen en beleven:

“Pioneering heeft als doel door innovatie de concurrentiepositie van de vanouds in Twente sterke bouwsector te versterken en de werkgelegenheid te stimuleren dan wel behouden.”

Brandweer als launching customer

Een overheidspartij waarmee Stichting Pioneering samenwerkt als 'launching customer' (= een overheid die innovaties stimuleert door overname van de zaak) is Brandweer Twente. Teamleider Service & Beheer Mark Bokdam is enthousiast over wat dat heeft opgeleverd: een concept voor een universeel realiseerbare brandweerkazerne en de Twente Safety Campus op de voormalige luchthaven Twente. "De projecten die we samen met Pioneering doen, gaan uit van het IDF principe. Bij die kazerne staat hergebruik centraal. We zien dat maatschappelijke ontwikkelingen snel gaan en dat ons verzorgingsgebied steeds verandert. Nu bouwen we bijvoorbeeld in Boekelo een kazerne die daar veertig jaar zou kunnen staan, maar het kan zijn dat je door andere ontwikkelingen over vijf jaar al moet verkassen. We willen dus naar kazernes toe die je kunt oppakken en ergens anders weer neerzetten. En die ook flexibel zijn in gebruik zodat ze aan te passen zijn aan veranderende behoeften, bijvoorbeeld als je later slaapplekken wilt toevoegen of functies wilt veranderen. Het concept van de IDF kazerne is uitgewerkt door Van Dijk Bouw en Hodes, een mooi consortium dat hartstikke

doen in het oefencentrum, denken in het field lab en beleven in de Riskfactory (waarmee Brandweer Twente in oktober de nationale Jan van der Heyden Innovatieprijs heeft gewonnen). Zo kunnen Saxion studenten van de opleiding Crime Science bijv. een woningbrand onderzoeken: hoe is de brand ontstaan en hoe heeft de brand zich ontwikkeld? Het mooie van IDF is bovendien dat we de situatie heel reëel kunnen nabouwen en telkens aanpassen aan andere wensen of uitbreiden met nieuwe functies. En omdat de bouwcomponenten in de fabriek worden geproduceerd, kunnen de oefenobjecten uiterst snel worden gerealiseerd. De delen hoeven alleen nog te worden geassembleerd." Het Campus-concept is genomineerd voor de Don Berghuis Award die in december wordt uitgereikt door het Blomberg Instituut.

"Onze aanpak is steeds hetzelfde", valt Joke Bults hem bij. "De Brandweer was met het plan naar Kennispark Twente gegaan. Kennispark nam contact op met Pioneering, waarna wij partijen hebben bijeengeroepen om samen te bekijken hoe we het probleem van de brandweer kunnen oplossen. Dat samen optrekken is uniek. Twente is sterk in samenwerking van de vier O's."

